

KAUSIKONSERTTI

Oopperan hittejä

OULU
SINFONIA

Käsiohjelma 3 €

Torstai 27.11.2025 klo 18.30
Madetojan sali

Ville Matvejeff kapellimestari
Silja Aalto sopraano
Tuomas Miettola tenori
Oulu Sinfonia

Torstai 27.11.2025 klo 18.30
Madetojan sali

Ohjelma

Ville Matvejeff kapellimestari
Silja Aalto sopraano
Tuomas Miettola tenori
Oulu Sinfonia

Wolfgang Amadeus Mozart (1756–1791):

Alkusoitto
oopp. Così fan tutte (1790)

Fiordiligin aaria
”Come scoglio”
oopp. Così fan tutte (1790)

Taminon aaria
”Dies Bildnis is bezaubernd schön”
oopp. Taikahuilu (1781)

Fiordiligin ja Ferrandon aaria
”Fra gli amplessi”
oopp. Così fan tutte (1790)

Aarre Merikanto (1893–1958):

Interludi
oopp. Juha (1922)

Aulis Sallinen (1935–):

Riikan aaria
”Tuiskuaa lunta”
oopp. Punainen viiva (1978)

Richard Wagner (1813–1883):

Elisabethin aaria
”Dich, teure halle”
oopp. Tannhäuser (1845)

Giuseppe Verdi (1813–1901):

Alfredon aaria
”Lunge da lei...De’ miel bollenti spiriti”
oopp. La Traviata (1853)

Giacomo Puccini (1858–1924):

Toscan aaria
”Vissi d’arte”
oopp. Tosca (1900)

Preludio sinfonico (1876)

Rodolfon aaria
”Che gelida manina”
oopp. La Bohème (1895)

Mimin aaria
”Sì, mi chiamano Mimi”
oopp. La Bohème (1895)

Mimin ja Rodolfon aaria
”O soave fanciulla”
oopp. La Bohème (1895)

Kesto noin 2 h (sis. väliajan)

Varaslähtö Ravintola Preludissa klo 18.00.
Keskustelu illan konsertista.

Oulun Ooppera

OULU
SINFONIA

Suomennokset, ellei toisin mainita, Hannele Eklund

Come scoglio

Come scoglio immoto resta
Contra i venti e la tempesta,
Così ognor quest'alma è forte
Nella fede e nell'amor.

Con noi nacque quella face
Che ci piace, e ci consola,
E potrà la morte sola
Far che cangi affetto il cor.

Rispettate, anime ingrate,
Questo esempio di costanza,
È una barbara speranza
Non vi renda audaci ancor!

Dies Bildnis is bezaubernd schön

Dies Bildnis ist bezaubernd schön
wie noch kein Auge je gesehen!
Ich fühl' es, wie dies Götterbild,
mein Herz mit neuer Regung füllt.

Dies Etwas kann ich zwar nicht nennen,
doch fühl' ich's hier wie Feuer brennen,
soll die Empfindung Liebe sein?
Ja, ja, die Liebe ist's allein.

O wenn ich sie nur finden könnte,
O wenn sie doch schon vor mir stände,
ich würde, würde, warm und rein!
Was würde ich?

Ich würde sie voll Entzücken
an diesen heißen Busen drücken,
und ewig wäre sie dann mein.
Emanuel Schikaneder, 1751-1812

Fra gli amplessi

FIORDILIGI
Fra gli amplessi in pochi istanti
Giungerò del fido sposo,
Sconosciuta a lui davanti
In quest'abito verrò.
Oh, che gioia il suo bel core
Proverà nel ravvisarmi!

FERRANDO
Ed intanto di dolore
Meschinello io mi morrò.

FIORDILIGI
Cosa veggio! Son tradita.
Deh, partite!

Niinkuin murtumaton kallio
joka kestää myrskytuulet,
on sydämeni vahva
uskollisuudessa ja rakkaudessa.

Välillämme roihuava liekki
lämmittää ja lohduttaa meitä,
ja vain yksin kuolema
voi murtaa sydämeni uskollisuuden.

Kunnioittakaa tätä aitoa tunnetta
te kurjat olennot,
raakuutta älkää
rohkeudeksi luulko!

On lumoava kuva tää

On lumoava kuva tää,
Ei kukaan nähnyt sievempää,
Kuin kuvajainen jumalan
Se tunteen uuden herättää.

En saata sitä kuvata,
Vain lailla poltteen kokea,
Tää tunne rakkauttako on?
Se todellakin rakkaus on!

Voi, jospa hänet löytäisin,
Ja edessäni näkisin,
Niin lämmin, puhdas olisin,
Mä miten silloin toimin?

Mä lemmen tunteen riemulla
Hänet syliini sulkisin
Ja ikuisesti pitäisin.

FIORDILIGI
Vain pienen hetken päästä
pääsen rakkaani syleilyyn;
Näissä pukeissa tuntemattomana
saavun hänen luokseen.
Mikä riemu täyttää hänen sydämensä
kun hän näkee minut jälleen!

FERRANDO
Ja sillä aikaa minä, kurja ja jätetty,
kuolen murheeseen.

FIORDILIGI
Mitä näen? Minut on petetty!
Mene pois!

FERRANDO

Ah no, mia vita!
Con quel ferro di tua mano
Questo cor tu ferirai,
E se forza oddio non hai
Io la man ti reggerò.

FIORDILIGI

Taci, ahimè! Son abbastanza
Tormentata ed infelice!

FIORDILIGI E FERRANDO

Ah, che omai la mia/sua costanza
A quei sguardi, a quel che dice,
Incomincia a vacillar!

FIORDILIGI

Sorgi, sorgi...

FERRANDO

Invan lo credi.

FIORDILIGI

Per pietà, da me che chiedi?

FERRANDO

Il tuo cor, o la mia morte.

FIORDILIGI

Ah, non son, non son più forte...

FERRANDO

Cedi, cara!

FIORDILIGI

Dei, consiglio!

FERRANDO

Volgi a me pietoso il ciglio:
In me sol trovar tu puoi
Sposo, amante, e più se vuoi.
Idol mio, più non tardar.

FIORDILIGI

Giusto ciel!... Crudel... hai vinto,
Fa' di me quel che ti par.

FERRANDO E FIORDILIGI

Abbracciamci, o caro bene,
E un conforto a tante pene
Sia languir di dolce affetto,
Di diletto sospirar!

FERRANDO

Ah ei, elämäni!
Tärtu kädelläsi tähän miekkaan,
iske suoraan sydämeeni,
ja jos voimasi ei riitä,
ohjaan itse kättäsi.

FIORDILIGI

Oi, vaikene! Olen jo
kidutettu ja kyllin onneton.

FIORDILIGI JA FERRANDO

Oi, miten päättäväisyyteni murenee
hänen katseestaan
ja sanoistaan!

FIORDILIGI

Nouse, pyydän!

FERRANDO

Turha luulo.

FIORDILIGI

Säälin tähden, mitä minulta pyydät?

FERRANDO

Sydämesi, tai kuolemani.

FIORDILIGI

Voimani pettävät!

FERRANDO

Antaudu, rakkaani!

FIORDILIGI

Taivas, johdata minua!

FERRANDO

Armahda minua.
Vain minusta löydät
puolison, rakkauden ja mitä ikinä toivot.
Älä enää viivyttelä, oma ihanaiseni.

FIORDILIGI

Laupias taivas! Sinä julmuri voitit!
Tee minulle mitä tahdot.

FERRANDO JA FIORDILIGI

Syleile minua, rakkaani,
tuokoon suruusi lohtua
suloinen aikamme yhdessä,
ja huokaise ilosta!

Tuiskuaa lunta

Tuiskuaa lunta.

Jo kauan on tuiskunnut

valkeaa, jäätävää lunta.

Joka yö se peittää alleen suksiladun

ja joka aamu minä avaan sen,

yhä uudelleen.

Vaikka lumi kuin kuolinliina

peittää ladun,

ja jäljet, ja tienoon,

minä avaan sen ladun,

että viestintuoja osaisi tulla

sillä viestintuojan, onnentuojan,

on pian tultava,

sillä en jaksa enää kauan, en jaksa yksin.

Ja tuleehan se eräänä päivänä,

viesti tulee,

ja kertoo meille paremmasta,

se kertoo että

meillekin tulee toinen elämä.

Tulee valkeat leivät ja valkeat puurot

ja eheät paidat,

ja kauniit kuvakirjat.

Vai tuleeko se...?

Jos ei tulekaan!

Sen on pakko tulla!

Joka aamu minä avaan suksiladun,

sen tähden,

viestintuojan tulla,

onnentuojan tulla.

Dich, teure Halle

Dich, teure Halle, grüss'ich wieder,

froh grüss' ich dich, geliebter Raum!

In dir erwachen seine Lieder

und wecken mich aus düstrem Traum.

Da er aus dir geschieden,

wie öd' erschienst du mir!

Aus mir entfloh der Frieden,

die Freude zog aus dir.

Wie jetzt mein Busen hoch sich hebet,

so scheinst du jetzt mir stolz und hehr.

Der mich und dich so neu belebet,

nicht länger weilt er ferne mehr,

Sei mir gegrüsst! Sei mir gegrüsst!

Du teure Halle, sei mir gegrüsst!

Sinua, kallehin sali taas tervehdin,

ilolla sinua tervehdin, sinä rakastettu huone!

Sinussa hänen laulunsa heräävät

ja herättävät minut synkästä unesta.

Kuinka ikävältä näytikään

hänen lähtönsä jälkeen!

Rauha lensi luotani,

ilo erkani sinusta.

Niin kuin rintani nyt kohoaa korkealle ,

niin näytät sinä ylpeältä ja jalolta.

Hän joka sinut ja minut tuo uuteen eloon,

ei enää vaella kaukaisuudessa.

Tervehdin sinua!Tervehdin sinua!

Sinä uskollinen sali, tervehdin sinua!

Lunge da lei...De' miel bollenti spiriti

Lunge da lei per me non v'ha diletto!
 Volaron già tre lune
 Dacchè la mia Violetta
 Agì per me lasciò, dovizie, amori
 E le pompose feste,
 Ov'agli omaggi avvezza,
 Vedeo schiavo ciascun di sua bellezza.
 Ed or contenta in questi ameni luoghi
 Tutto scorda per me.
 Qui presso a lei io rinascere mi sento,
 E dal soffio d'amor rigenerato
 Scordo ne' gaudi suoi tutto il passato.

De'miei bollenti spiriti
 Il giovanile ardore
 Ella temprò coi placido
 Sorriso dell'amor!
 Dal dì che disse: vivere
 Io voglio a te fedel,
 Dell'universo immemore
 Io vivo quasi in ciel.

Vissi d'arte

Vissi d'arte, vissi d'amore,
 non feci mai male ad anima viva!...
 Con man furtiva
 quante miserie conobbi, aiutai...
 Sempre con fe' sincera,
 la mia preghiera
 ai santi tabernacoli salì.
 Sempre con fe' sincera
 diedi fiori agli altar.
 Nell'ora del dolore
 perché, perché Signore,
 perché me ne rimunerì così?
 Diedi gioielli
 della Madonna al manto,
 e diedi il canto
 agli astri, al ciel, che ne ridean più belli.
 Nell'ora del dolore,
 perché, perché Signore,
 perché me ne rimunerì così?

Che gelida manina

Che gelida manina,
 se la lasci riscaldar.
 Cercar che giova?
 Al buio non si trova.
 Ma per fortuna é una notte di luna,
 e qui la luna l'abbiamo vicina.
 Aspetti, signorina, le dirò con due parole
 chi son, e che faccio, come vivo. Vuole?
 Chi son? Sono un poeta.
 Che cosa faccio? Scrivo.

Poissa hänen luotaan en voi olla onnellinen!
 Siitä on jo kolme kuukautta,
 kun oma Violetani
 minun takiani jätti ylellisen, lemmensuhteiden
 ja prameiden juhlien täyttämän elämänsä,
 jossa hän kohteliaisuuksiin tottuneena
 koki kaikki miehet kauneutensa orjina.
 Ja nyt, tässä miellyttävässä ympäristössä
 hän unohtaa sen kaiken minun vuokseni.
 Hänen rinnallaan tunnen syntyneeni uudestaan;
 rakkauden hengen elvyttämänä,
 onnellisena hänestä unohdan kaiken menneen.

Kuohuvan mieleni
 nuoruuden kiihkon
 hän tyynnytti rakkauden
 rauhallisella hymyllä.
 Kun hän sanoi:
 ”Tahdon elää uskollisena sinulle!”
 en enää muista maailmaa,
 kun tunnen eläväni kuin taivaassa.

Elin taiteelle, elin rakkaudelle,
 milloinkaan elävää olentoa vahingoittamatta!
 Mitä kurjutta kohtasinkaan
 näkymättömin käsin autoin...
 Uskossani vilpittömänä
 nousivat rukoukseni
 pyhissä temppeleissä.
 Aina puhtain sydämin
 kannoin kukat alttareille.
 Tällä tuskan hetkellä,
 miksi, miksi Jumalani,
 minut siis näin palkitset?
 Jalokiviä toin
 Madonnan viittaan,
 ja lauloin taivaan tähdille
 jotta kirkkaammin loistaisivat.
 Tällä tuskan hetkellä, miksi,
 miksi Jumalani,
 minut siis näin palkitset?

Tuo kätönen on aivan kylmä

Tuo kätönen on aivan kylmä,
 antakaa minun lämmittää sitä.
 Mitä hyödyttää etsiä?
 Ei se pimeässä löydy.
 Mutta onneksi on kuutamoyö,
 ja täällä kuu on hyvin lähellä meitä.
 Odottakaa, neiti, kerron teille parilla sanalla,
 kuka olen ja mitä teen. Tahdotteko kuulla?
 Kuka minä olen? Olen runoilija.
 Mitä minä teen? Kirjoitan.

E come vivo?

Vivo in povertà mia lieta
scialo da gran signore
rime ed inni d'amore.
Per sogni e per chimere
e per castelli in aria,
l'anima ho milionaria.
Talor dal mio forziere
ruban tutti i gioelli
due ladri, gli occhi belli.
V'entrar con voi pur ora,
ed i miei sogni usati e i bei sogni miei,
tosto si dileguar!
Ma il furto non m'accora, poiché,
poiché v'ha preso stanza la speranza!
Or che mi conoscete, parlate voi, deh!
Parlate. Chi siete? Vi piaccia dir!

Si. Mi chiamano Mimi

MIMI

Si. Mi chiamano Mimi,
ma il mio nome è Lucia.
La storia mia
è breve: a tela o a seta
ricamo in casa e fuori.
Son tranquilla e lieta,
ed è mio svago
far gigli e rose.
Mi piaccion quelle cose
che han sì dolce malia,
che parlano d'amor, di primavera;
che parlano di sogni e di chimere,
quelle cose che han nome poesia.
Lei m'intende?

RODOLFO

Sì.

MIMI

Mi chiamano Mimi,
il perchè non so.

Sola mi fo
il pranzo da me stessa.
Non vado sempre a messa,
ma prego assai il Signor.
Vivo sola, soletta,
là in una bianca cameretta;
guardo sui tetti e in cielo,
ma quando vien lo sgelo,
il primo sole è mio;
il primo bacio dell'aprile è mio!
Il primo sole è mio!
Germogli
in un vaso una rosa;
foglia a foglia

Ja miten minä elän?

Elän hilpeässä köyhyydessäni
mukavasti kuin suurikin herra,
kirjoittelen riimejä ja rakkauslauluja.
Mitä uniin ja näkyihin
ja pilvilinnoinhin tulee,
sieluni on miljonääri.
Joskus kaksi varasta
riistää minulta kaiken, mitä minulla on;
ne varkaat ovat kaksi kaunista silmää.
Ne tulivat juuri sisään teidän kanssanne,
ja totutut uneni ja kauniit unelmani
haihtuivat välittömästi.
Mutta niiden varkaus ei minua sureta,
olenhan niiden tälle saanut toivoa!
Nyt kun te tunnette minut, kertokaa itsestänne,
voi, kertokaa, kuka olette! Olkaa niin kiltti!
(suom. Erkki Pullinen)

MIMI

Kyllä. Minua kutsutaan Mimiksi,
mutta nimeni on Lucia.
Tarinani on lyhyt:
kirjon pellavaan ja silkkiin,
Kotona ja kylällä.
Olen tyytyväinen ja iloinen,
ja mielikseni teen liljoja
ja ruusuja.
Pidän kovin kaikesta
jossa on suloa,
joka kertoo rakkaudesta, keväästä
joka kertoo unista ja unelmista,
Niistä joita runoudeksi kutsutaan.
Ymmärrätkö minua?

RODOLFO

Ymmärrän.

MIMI

Mimiksi minua kutsutaan,
minkä tähden, en tiedä.

Yksinäni
valmistan lounaani.
Messussa en aina käy,
mutta rukoilen kyllä Herraa paljon.
Yksin, ypöyksin elän,
tuolla valkoisessa huoneessani;
katselen kattoja ja taivasta,
mutta suojaäiden tullen
on ensimmäinen auringonpaiste minun;
huhtikuun ensimmäinen suudelma on minun!
Ensimmäinen auringonpaiste on minun!
Kukkaan puhkeaa
maljakossaan ruusu;
Terälehti kerrallaan

la spio! Così gentil
il profumo d'un fior.
Ma i fior ch'io faccio, ahimè! ...
i fior ch'io faccio, ahimè!
non hanno odore!
Altro di me non le saprei narrare:
sono la sua vicina
che la vien fuori d'ora
a importunare.

O soave fanciulla

RODOLFO

O soave fanciulla, o dolce viso
di mite circonfuso alba lunar
in te, vivo ravviso
il sogno ch'io vorrei sempre sognar!
Fremon già nell'anima
le dolcezze estreme,
nel bacio freme amor!

MIMÌ

Ah! tu sol comandi, amor!...

RODOLFO

Fremon già nell'anima
le dolcezze estreme.

MIMÌ

(Oh! come dolci scendono
le sue lusinghe al core...
tu sol comandi, amore!...)

RODOLFO

Nel bacio freme amor!

MIMÌ

No, per pietà!

RODOLFO

Sei mia!

MIMÌ

V'aspettan gli amici...

RODOLFO

Già mi mandi via?

MIMÌ

Vorrei dir... ma non oso...

RODOLFO

Di!

sitä katselen! Niin suloinen
on kukan tuoksu.
Vaan minun tekemäni kukat, voi...
minun tekemäni kukat
ne eivät tuoksu!
Enpä tiedä mitä muuta itsestäni kertoisin:
olen naapurisi,
joka väärällä hetkellä
saapuu sinua vaivaamaan.

RODOLFO

Oi, armas tyttö, oi, kasvot kauniit
kuun pehmeässä säteilyssä,
Sinut unessani nähden
tätä unta voisin aina nähdä!
(Oi, rakkaus, kaikkivoipa!)
Jo sielu se soi
lempeyttä ääretöntä!

MIMÌ

Oi, rakkaus, kaikkivoipa!

RODOLFO

Jo sielu se soi
lempeyttä ääretöntä!

MIMÌ

(Kuinka suloisina ihailunsa
astuvat sisään sydämeeni...
rakkaus, sinä kaikkivoipa!)

RODOLFO

Suudelma sinetöi rakkauden!

MIMÌ

Ei älä!

RODOLFO

Nyt olet minun!

MIMÌ

Ysätäväsi odottavat vielä...

RODOLFO

Joko lähetät minut pois?

MIMÌ

En tohdi... kertoa mitä tahdon.

RODOLFO

Kerro!

MIMÌ
Se venissi con voi?

RODOLFO
Che?... Mimì?
Sarebbe così dolce restar qui.
C'è freddo fuori.

MIMÌ
Vi starò vicina!...

RODOLFO
E al ritorno?

MIMÌ
Curioso!

RODOLFO
Dammi il braccio, mia piccina.

MIMÌ
Obbedisco, signor!

RODOLFO
Che m'ami di'...

MIMÌ
Io t'amo!

RODOLFO
Amore !

MIMÌ
Amor!

MIMÌ
Jos tulisinkin mukaasi?

RODOLFO
Mitä tarkoitat?... Mimì?
Olisihan ihanaa jäädä.
Kylmäkin on ulkosalla.

MIMÌ
Olisin vierelläsi!

RODOLFO
Entä kun palaamme?

MIMÌ
Kuka tietää!

RODOLFO
Kas tässä käsivarteni, oi nuori neitoseni...

MIMÌ
Kuuliaisena totellen, hyvä herra!

RODOLFO
Sano, rakastatko...

MIMÌ
Rakastan!

RODOLFO
Rakas!

MIMÌ
Rakas!

Wolfgang Amadeus Mozartin ooppera *Così fan tutte* käyttää jo aiemmista

Lorenzo da Ponten kanssa tehdyistä *Figaron häistä* ja *Don Giovannista* tuttuja aineksia: keskittyy kuvaamaan aatelisten heikkoa moraalialia ja yhdistää koomisen ja vakavan oopperan keinot. Tällä kertaa testataan kahden kihlaparin uskollisuus, kun miehet lyövät vetoa morsiamiensä horjumattomasta moraalista ja alkavat valeasuisina vietellä toistensa rakastettuja. Siskoksista korkeäänisempi, Fiordiligi, pysyy lujana pisimpään ja laulaa taiturillisen aarian omasta kallionkovasta moraalistaan (*Come sgoclio*). Mutta eipä mene kovinkaan kauan, kun hän jo vajoaa sisarensa sulhasen käsivarsille kohtauksessa *Fra gli amplessi*.

Seuraavana vuonna teatterijohtaja **Emanuel Schikanederin** kanssa valmistunut *Taikaheilu* on tyystin toisenlainen musiikkidraama. Se kertoo monin eri symbolein valistusajan vapaamuurariaatteesta, joka oli Wienissä kielletty Ranskan vallankumouksen jälkeen ja jonka riveihin niin säveltäjä kuin libretisti kuuluivat. Kaukaa metsään tupsahtanut prinssi Tamino saa tehtäväkseen pelastaa Yön kuningattaren tyttären Sarastron linnasta. Nähtyään prinsessa Paminan kuvan tenori rakastuu välittömästi ja laulaa kauniin aarian katselemastaan kuvasta (*Dies Bildnis ist bezaubernd schön*).

Giacomo Puccini huipensi italialaisen oopperaperinteen 1900-luvun alussa yhdistäessään **Giuseppe Verdin** ja **Richard Wagnerin** musiikeista parhaat puolet omiin suurten tunteiden draamoihinsa. *Preludio sinfonico* on Puccinin opiskeluaikainen sävellys, ei tietävästi mihinkään oopperaan sävelletty alkusoitto, vaikka sellainenkin se voisi olla. Puccinin kolmas ooppera *La Bohème* oli todellinen läpimurto. Köyhien pariisilaistaitelijoiden elämää kuvaava teos on säilynyt oopperatalojen ohjelmistossa ensiillastaan lähtien ja kuuluu esitetyimpien oopperoiden kapeaan kärkeen.

Kirjailijanurasta haaveileva Rodolfo saa jouluaattona yllättäen vieraakseen naapurista Mimin, ompelijan, joka on jo pitkään katsonut Rodolfoa sillä silmällä. Ovelasti Mimi pudottaa avaimensa lattialle ja puhalttaa kynttilän sammuksiin, jolloin tenori ja sopraano päätyvät konttailemaan lattialla löytääkseen kadonneen avaimen. Kun Rodolfon käsi vahingossa tahallaan löytää pimeässä Mimin kylmän käden, hän puhkeaa laulamaan tuosta ihanasta kädestä (*Che gelida manina*) avaten näin suuren rakkauskohtauksen. Mimi vastaa esittelemällä itsensä (*Sì, mi chiamano Mimì*), eikä sen jälkeen mikään voi pidätellä rakastavaisia. Enää ei välitetä kynttilöistä ja avaimista, vaan lauletaan

ja kuninkaallisiin keskittyvä ooppera lähemmäs tavallisten ihmisten arkea ja kertoo lähes reaaliajassa tiivistä draamaa. **Juhani Ahon** romaaniin perustuva **Aarre Merikannon** ooppera *Juha* on kainuulainen väkevä versio italialaisesta verismosta. Iäkäs Juha ja hänen nuori Marjansa saavat vieraaksi viekkaan karjalaisen kaupiaan, šemeikan, joka nappaa Marjan mukaansa. Kun Marja lopulta palaa ja kertoo synnyttäneensä šemeikalle lapsen, Juha on valmis antamaan kaiken anteeksi, koska uskoo vaimonsa valeen, että hänet vietiin väkisin. Juha ja Marja lähtevät hakemaan lasta šemeikalta, ja tästä jokea pitkin tehtävästä matkasta kertoo kolmannen näytöksen *Interludi*. Vasta

Puccinin kolmas ooppera *La Bohème* oli todellinen läpimurto. Köyhien pariisilaistaitelijoiden elämää kuvaava teos on säilynyt oopperatalojen ohjelmistossa ensiillastaan lähtien ja kuuluu esitetyimpien oopperoiden kapeaan kärkeen.

yhdessä rakkausduetto, jossa vilahuttaa Rodolfon aarian teema ja joka hiljentyen häipyä korkealle, kun Mimi ja Rodolfo poistuvat ulos viettämään joulua ystävien kanssa.

Wagnerin ooppera *Tannhäuser* kertoo keskiaikaisessa ritarimiljöössä eräänlaisen Euroviisu-tarinan. Wartburgin linnassa tapahtuvassa laulukilpailussa on pääpalkintona maakreivin veljentytär Elisabeth, joka rakastaa kisailijoista kyseenalaisinta, lihallsista rakkaudesta estottomasti laulavaa Tannhäuseria. Ariassaan *Dich teure Halle* Elisabeth astuu näyttämölle ja laulaa säkenöivän tervehdyksenä Wartburgin linnan konserttitalille ennen kilpailun alkua.

1800-luvun italialaisen oopperan viimeinen huipennus on saanut nimekseen verismi sanasta vero, tosi. Ajatuksena oli tuoda usein historiaan

perillä Juhalle selviää, että Marja lähti omasta tahdostaan naistenmiehen perään.

Merikanto ja **Leevi Madetoja** pohjustivat suomalaisen karvalakkiverismon kulta-aikaa, 1970-lukua, jolloin **Aulis Sallisen** ja **Joonas Kokkosen** teokset toivat oopperalle uutta yleisöä. **Ilmari Kiannon** romaaniin pohjautuva *Punainen viiva* sijoittuu Suomen ensimmäisiin vapaisiin vaaleihin, joissa myös naiset saivat äänestää. Vaalit luovat toivoa köyhän torppari Topin elämään, mutta nälkä, sää ja pedot lopulta tappavat Topin ja lapset. Jäljelle jää vain Riika, joka aavistaa kohtalonsa toisen näytöksen aariassa *Tuiskuaa lunta*.

Kurtisaanin ja aateliispojan kielletystä rakkaudesta kertova Verdin ooppera *La Traviata* oli ensiesityksessään sensaatio, sillä se oli ensimmäi-

nen vakava ooppera, joka tapahtui omana aikanaan. Kaiken lisäksi tarina oli kovin tunnettu, sillä se perustui todellisiin henkilöihin. *La Traviata* alkaa suurilla juhlilla, jotka Pariisin kuuluisin kurtisaani Violetta järjestää sen kunniaksi, että lääkäri on valehdellut hänen parantuneen tuberkuloosista. Kun juhliin saapuu komea maalaisaatelinen Alfredo, Violetta pyytää tätä aloittamaan juomalaulun. Siitä tulee rakastavien ensimmäinen duetto.

Tuberkuloottinen kurtisaani Violetta rakastuu Alfredoon ja muuttaa tämän kanssa Pariisin ulkopuolelle, kunnes pojan isä puuttuu pelin ja lopettaa suhteen. Vasta Violettan kuolinvuoteella rakastavaiset selvittävät väärinkäsitykset, ja niin nainen

voi kuolla onnellisena. Tenoriaaria *Lunge da lei...De' miel bollenti spiriti* kuullaan toisen näytöksen alussa, ja siinä Alfredo laulaa omasta rakastumisestaan ja onnellisesta elämästään vielä, kun kaikki on hyvin.

Victorien Sardoun näytelmään perustuva Puccinin ooppera *Tosca* voisi olla totta. Tapahtumat sijoittuvat kesäkuun puoliväliin vuonna 1800, jolloin käytiin kuuluisa Marengon taistelu, jonka käynnisti **Napoleonin** halu heikentää Itävallan ja Habsburgien valtaa Pohjois-Italiassa. Historia antaa dramaattiset puitteet oopperan tapahtumille, mutta suurelta yhteiskunnalliset tapahtumat eivät lopulta kuitenkaan vaikuta yksittäisten ihmisten elämään. Tosca ja hänen rakastajansa Cavaradossi eivät hyödy

millään tavoin siitä, että oopperan päättyessä tasavaltalaiset ovat voitolla.

Toscan toinen näytös on hirvittävä trilleri, jossa Rooman poliisipäällikkö Scarpia kiristää sadistisesti laulajatar Toscaa kaikin mahdollisin keinoin, kunnes draama keskeytyy ja Tosca laulaa sopraanojen rakastetuimman aarian, *Vissi d'arten*. Siinä laulajatar ihmettelee, miten hän on joutunut tällaiseen tilanteeseen, vaikka on aina tehnyt kaiken vain taiteelle. Näytös päättyy siihen, että Tosca tappaa Scarpian. ♥

Rakkauden palo
OOPPERAGAALA

Pe 9.1.2026 klo 18.00
Oulun kaupungintalo

lippu.fi Oulun Ooppera

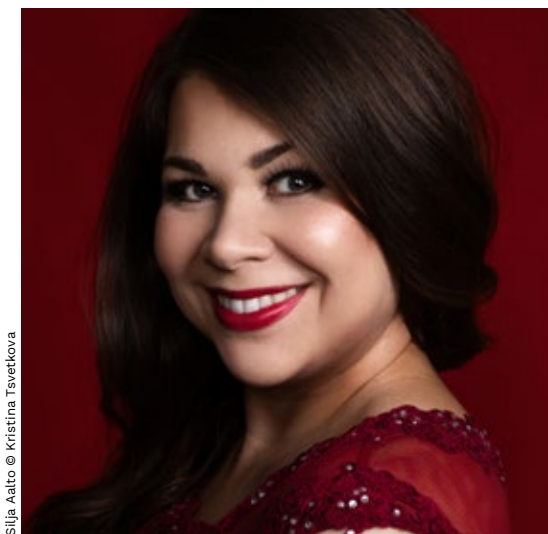
Johanna Rusanen-Kartano
Virpi Räisänen
Tuomas Katajala
Tomi Punkeri
Markus Vaara

Ville Matvejeff kapellimestari

Laaja-alainen muusikko, kapellimestari **Ville Matvejeff** on toiminut Savonlinnan Oopperajuhlien taiteellisena johtajana vuodesta 2019 ja vuodesta 2022 alkaen myös oopperanjohtajana. Jyväskylän Sinfonian ylikapellimestarina hän toimi 2014–2022, minkä jälkeen hän jatkoi vielä orkesterin taiteellisena neuvonantajana vuoden 2023 loppuun. Turun Musiikkijuhlien taiteellinen johtaja hän oli vuosina 2016–2018. Kotimaisten orkestereiden lisäksi Matvejeff on luonut vankan kansainvälisen uran sekä ooppera- että sinfoniaorkesterien kapellimestarina. Hänen toimikautensa Norrlandsoperan sinfoniaorkesterin päävierailijana alkoi syyskuussa 2022. Vuosina 2014–2020 hän oli Kroatian kansallisteatteri HNK Zajcin päävierailija ja musiikillinen neuvonantaja Rijekassa.

Oopperakapellimestarina Matvejeffin ohjelmistoon kuuluu yli 60 näyttämöteosta, joiden joukossa lukuisia moderneja ja kantaesitys-oopperoita. Hän oli 18-vuotias debytoidessaan Radion sinfoniaorkesterin pianosolistina, ja on siitä lähtien vierailut useilla kansainvälisillä festivaaleilla. Vuodesta 2012 alkaen hän on esiintynyt myös sopraano **Karita Mattilan** pianistipartnerina. Matvejeff on tullut tunnetuksi myös säveltäjänä, jolla on laulajataustansa vuoksi erityinen suhde vokaalimusiikkiin. Läpimurtonsa säveltäjänä hän teki kaudella 2009–10 teoksillaan *Il Principe Dei Dolori* ja *Ad Astra* (YLE:n tilausteos). RSO:n Matvejeffilta tilaama viulukonsertto oli ensimmäinen orkesterikantaesitys uudessa Helsingin Musiikkitalossa syyskuussa 2011. ♥

Silja Aalto © Kristina Tsvetkova

Silja Aalto sopraano

Taideyliopiston Sibelius-Akatemiasta vuonna 2018 valmistunut sopraano **Silja Aalto** teki oopperadebyyttinsä samana vuonna Viron kansallisoopperassa, jonka säännöllisiin vierailijoihin hän nykyisin kuuluu. Hän on tehnyt jo useita päärooleja myös Suomen Kansallisoopperassa ja loisti **Joonas Kokkosen** *Viimeisten kiusausten* Riittana tänä kesänä Savonlinnan oopperajuhlilla.

Kansainvälisiä esiintymisiä Aalto on tehnyt muun muassa BBC Symphony Orchestran solistina **Sakari Oramon** johdolla ja Orchestre National du Capitole de Toulousen solistina **Tarmo Peltokosken** johdolla. Tulevalla kaudella Aallon aikataulua täyttävät vierailut kotimaan lisäksi, Latvian filharmonisen orkesterin sekä Deutsche Kammerphilharmonie Bremenin kiertueen solistina. Savonlinnan Oopperajuhlille Aalto palaa tulevana kesänä, jolloin hän tekee roolidebyyttinsä **Giacomo Puccinin** *Madama Butterflyn* Cio-Cio-Sanina.

Silja Aalto on moninkertainen kilpailumenestyjä. Hän voitti Toivo Kuula -laulukilpailun vuonna 2016 ja Metropolitan International Vocal Competitionin pääpalkinnon New Yorkissa vuonna 2017. Hän on saavuttanut menestystä myös Lyra New York International Vocal Competitionissa, jossa hän sai oopperasarjan toisen palkinnon, Lieder-palkinnon hän sai Sydneyssä järjestetyssä Elizabeth Connell Prize International Singing Competition -kilpailussa sekä toisen palkinnon PMLF Vocal Competition -kilpailussa Tallinnassa. ♥

Tuomas Miettola tenori

Iisalmesta kotoisin oleva tenori **Tuomas Miettola** debytoi Suomen Kansallisoopperassa Novisiin roolissa **Benjamin Brittenin** oopperassa *Billy Budd* keväällä 2022. Sen jälkeen hän on vieraillut Savonlinnan Oopperajuhlilla *Boris Godunovin* Misalin roolissa ja *Viimeisten kiusausten* 1. miehenä. Oulun Kaupunginteatterissa hän on laulanut *Taikauihin* prinssi Taminon roolin ja useita rooleja Tampereen Oopperassa. Lisäksi Miettola on kantaesittänyt lukuisia oopperarooleja myös Ilmajoen Musiikkijuhlilla, Kuhmon Kamarimusiikissa, Rauma Festivossa, Meidän Festivaalilla sekä Korsholman Musiikkijuhlilla.

Kaudeksi 2025–2026 Miettola on kiinnitetty Suomen Kansallisoopperan nuorten laulajien ohjelmaan. Kansallisoopperan roolien lisäksi Miettola vierailee Jyväskylän Oopperan solistina ja kesällä 2026 Savonlinnan Oopperajuhlilla Goron roolissa **Giacomo Puccinin** oopperassa *Madama Butterfly*. Konserttilavalla Miettola on esiintynyt George Enescu -festivaalin sinfoniaorkesterin, Tampere Filharmonian, Oulu Sinfonian, Vaasan Kaupunginorkesterin, Lohjan Kaupunginorkesterin, Suomalaisen Barokkiorkesterin ja Lapin kamariorkesterin solistina. ♥

Oulu Sinfonia

Oulu Sinfonia on maamme pohjoisin sinfoniaorkesteri. Konsertoimme viikoittain Oulun Musiikkikeskuksen Madetojan salissa. Orkesteri aloitti toimintansa vuonna 1937, sai oikeuden käyttää kaupunginorkesterin nimeä vuonna 1954 ja kunnallistettiin vuonna 1961. Nykyinen nimi otettiin käyttöön vuonna 2005.

Kausikonsertit ovat orkesterin vahva perusta. Ohjelmiston täydentävät erilaiset konserttisisällöt kuten operat ja näyttämöproduktiot, elokuvakonsertit, etno- ja jazz-musiikki ja muut rytmimusiikin konsertit. Lapsille ja nuorille on säännöllistä tarjontaa. Viime vuosina syyskausi on alkanut jalkautumiskonserteilla palvelutaloihin ja kouluihin koko Oulun alueella.

Orkesterin levytyksiin lukeutuvat mm. **Leevi Madetojan** koko orkesterituotanto ja *Okon Fuoko* -balettipantomii-min levytys **Arvo Volmerin** johtamana. Nimikko-säveltäjänä vuosina 1997–2009 olleen **Olli Kortekankaan** ooppera *Messenius ja Lucia* sai ensi-iltansa syksyllä 2005, ja samalla ooppera levytettiin Volmerin johdolla. Vuonna 2009 ilmestyi **Mozartin** aarioita ja alkusoittoja sisältävä levy, jonka kapellimestarina on **Dmitri Slobodeniouk** ja solistina **Helena Juntunen**. Keväällä 2013 ilmestyi **Kimmo Hakolan** ja **Toshio Hosokawan** kitarakonsertot sisältävä levy, solistina **Timo Korhonen** ja kapellimestarina **San-ttu-Matias Rouvali**. Lokakuussa 2016 Ondine julkaisi **Klamin** ja **Englundin** viulukonserttojen levytyksen, jonka Oulu Sinfonia teki viulutaiteilija **Benjamin Schmidin** kanssa **Johannes Gustavssonin** johdolla. Syyskuussa 2021 ilmestyi *Kaiken maailman kehtolauluja* -levy, joka sisältää **Ismo Alangon** tuotantoa, levytyksen johti **Jaakko Kuusisto**. Marraskuussa 2021 ilmestyi *Sininen Pallo* -lastenlevy, jossa mukana ovat **Tuomo Rannankari** sekä Teuvo Pakkanen musiikkiluokat ja kapellimestarina **Jaakko Jauhiainen**. Vuonna 2022 ilmestyi ruotsalaisen sinfonikon **Ludvig Normanin** musiikkia sisältävä levy, jolla kapellimestarina toimi Johannes Gustavsson. Ylikapellimestari **Rumon Gamban** johdolla ovat ilmestyneet suomalaisia alkusoittoja sisältävä *Overtures from Finland* (elokuu 2023), **Aili Ikosen** teoksia sisältävä *Aili Ikonen & Oulu Sinfonia: Valo* (elokuu 2024) sekä suomalaisesta luonnosta inspiraationsa ammentavia teoksia sisältävä *Pictures from Finland* (elokuu 2025).

Orkesterin kapellimestareita ja kehittäjiä ovat viime vuosikymmeninä olleet **Urpo Pesonen, Paavo Rautio, Onni Kelo, Rauno Rännäli, Ari Angervo, Peeter Lilje, Arvo Volmer, Dmitri Slobodeniouk** ja **Anna-Maria Helsing**. Päävierailijoina ovat toimineet **John Storgårds, Susanna Mälkki** ja **Jaakko Kuusisto**. Syksyllä 2013 ylikapellimestari-kautensa aloittaneen Johannes Gustavssonin kausi päättyi keväeseen 2021. Tammikuussa 2022 orkesterin ylikapellimestarina aloitti Rumon Gamba. ♥

Oulu Sinfonian muusikot

I VIULU

Mikko Sorri,
I konserttimestari
Mia Ohenoja, äj *
Emma Dahl *
Romuald Gwardak *
Zoe Hodi
Johanna Korhonen
Tiina Kortelainen
Aino Liikanen
Nadya Pugacheva

II VIULU

Miia-Karoliina Vettenranta, äj *
Tatu Järvilehto *
Laura Kangas
Anna-Briitta Karjalainen *
Evgenia Karpova *
Marjukka Lahes
Sari Suihkonen
Anita Virkkala *

ALTTOVIULU

Susanna Raudasoja, äj
Anniina Matinlassi
Helinä Nissi
Anna-Maija Rousselle
Philip Runsteen *
Emiliano Travasino

SELLO

Oliver Erlich, soolosellisti
Greta Ernesaks, äj
Janne Järvilehto *
Janne Varis
Harri Österman

KONTRABASSO

Antoine Greuzard, äj
Miranda Erlich *
Fanni Hoppari

HUILU

Albert Stupak, äj
Emma Tessier, väj
Carlotta Petri

OBOE

Matti Kettunen, äj
Paula Nurila, väj
Antti Turtiainen

KLARINETTI

Michał Konopiński, äj
Yung-Yuan Chiang, väj
Kenneth Sjöwall

FAGOTTI

Ann-Louise Wägar, äj *
Lorenzo Leone, väj *
Michael Ford *

KÄYRÄTORVI

Lauri Vasala, äj
Matias Nässi, väj
Pasi Salminen
Jukka Yletyinen

TRUMPETTI

Thomas Petit, äj
Fabio Barros Aguiar, väj *
Pasqual Llopis *

PASUUNA

Erkki Hirsimäki, äj
Jukka Myllys, väj
Wen Hong Low

TUUBA

Jack Archibald, äj *

PATARUMMUT

Petri Hänninen, äj

LYÖMÄSOITTIMET

I-Han Fu, äj
Yu-Ling Chiu *

HARPPU

Katilyne Roels

CELESTA

Eeva Havulehto

äj = äänenjohtaja väj = varaäänentohtaja
* = tilapäinen kiinnitys

OULU
SINFONIA

Vuosi 2026 myynnissä

Tutustu ohjelmistoon
nettisivuillamme.

Oulu2026
Euroopan kulttuuri-
pääkaupunki

oulusinfonia.fi

Pro Oulu Sinfonia

Pro Oulu Sinfonia tarjoaa jäsenilleen kulttuurin ystävien yhteisön ja syventävän yhteyden orkesteriin.

Jäseniltojen pitkät taiteilijahaastattelut jatkavat siitä, mihin Varaslähtöjen lyhyet päättyivät. Virtuosi Ultimi -stipendigaala on Oulun kevätkauden huippuhetki.

Laadukkaat kulttuurimatkamme johtavat kävijänsä mukavassa seurassa uusille musiikin seuduille.

Toiminnoillaan Pro Oulu Sinfonia rahoittaa Oulu Sinfonian muusikkojen Virtuosi Ultimi -stipendejä ja muuta tukeaan Oulu Sinfoniale.

prooulusinfonia.fi

Oulun Musiikkikeskus
Leevi Madetojan katu 3,
PL 4, 90015 OULUN KAUPUNKI

Lippujen myynti:

OULU SINFONIAN LIPPUKAUPPA

Oulun Musiikkikeskus
Leevi Madetojan katu 3, Oulu
Puh. 050 594 9704
Avoimna Oulu Sinfonian konserttipäivisin
klo 11–19 sekä väliajalla.

TICKETMASTER

Puhelinpalvelu: 0600 10 800
(2,00 €/min. + pvm), avoinna
ma–pe klo 8–21, la 8–21 ja su 10–18.
Verkkokauppa: www.ticketmaster.fi
(ei kausikortit eikä minisarjat):
*Ticketmasterilla on ympäri Suomen
yli 80 lippukauppaa, joista voit ostaa
lippuja sekä noutaa varauksesi.*

oulusinfonia.fi